

UNIONENS HØJTSTÅENDE
REPRÆSENTANT FOR
UDENRIGSANLIGGENDER
OG SIKKERHEDSPOLITIK

Bruxelles, den 9.2.2021
JOIN(2021) 2 final

**FÆLLES MEDDELELSE TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET
EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET**

Fornyet partnerskab med de sydlige nabolande

En ny dagsorden for Middelhavsområdet

{SWD(2021) 23 final}

DA

DA

Indledning

For 25 år siden forpligtede Den Europæiske Union og partnerne i det sydlige Middelhavsområde¹ sig til at gøre Middelhavsområdet til et område med dialog, udveksling og samarbejde, der garanterer fred, stabilitet og velstand. 25-året for Barcelonaerklæringen minder os om, at et **styrket Middelhavspartnerskab fortsat er en strategisk nødvendighed for Den Europæiske Union**, da de udfordringer, regionen fortsat står over for, kræver en fælles indsats, særligt de ti år efter det arabiske forår. Ved at handle i fællesskab og anerkende vores voksende indbyrdes afhængighed og i en ånd af partnerskab vil vi vende fælles udfordringer til muligheder i vores fælles interesse.

Med henblik herpå og inden for rammerne af den europæiske naboskabspolitik **foreslås der i denne fælles meddelelse en ny dagsorden for Middelhavsområdet**, hvor der for første gang gøres brug af hele EU's værktøjskasse og de banebrydende muligheder i den grønne og den digitale omstilling med henblik på at relancere vores samarbejde og realisere det uudnyttede potentiale i vores fælles region. **Perspektivet for genopretningen efter covid-19 giver Europa og Middelhavsområdet en sjælden mulighed** for at forpligte sig til en fælles dagsorden med mennesket i centrum og de foranstaltninger, der er nødvendige for dens gennemførelse.

Det sydlige Middelhavsområde står over for udfordringer med hensyn til regeringsførelse, socioøkonomiske forhold, klima, miljø og sikkerhed, hvoraf mange skyldes globale tendenser og kræver en fælles indsats fra EU's og de sydlige nabolandes side. Langvarige konflikter påfører fortsat forfærdelige menneskelige lidelser, udløser betydelige tvangsfor drivelser, vejer tungt på de økonomiske og sociale udsigter i hele samfund, navnlig i lande, der huser store flygtningebefolkninger, og intensiverer den geopolitiske konkurrence og udefrakommende indblanding. Alt for mange mennesker sætter livet på spil ved at forsøge at komme ind i EU på irregulær vis, hvilket giver næring til en smuglerindustri, der er hensynsløs, kriminell og destabiliserende for lokalsamfundene. Truslerne fra terrorisme, organiseret kriminalitet og korruption bidrager fortsat til ustabilitet og kvæler velstanden. Den økonomiske vækst i de sydlige nabolande har ikke holdt trit med den demografiske vækst.² Regionen har et af de laveste niveauer for regional økonomisk integration i verden³. Ikkebæredygtig anvendelse af naturressourcer og klimaændringer⁴ bringer adgangen til vand, fødevarer og energi i fare, fremskynder ørkendannelse og tab af biodiversitet og truer liv og levebrød. Der er fortsat betydelige økonomiske og kønsbestemte uligheder, og regeringerne kæmper for at opfylde nutidens unges forhåbninger.

¹ Algeriet, Egypten, Israel, Jordan, Libanon, Libyen, Marokko, Palæstina, Syrien og Tunesien. Betegnelsen Palæstina må ikke udlægges som en anerkendelse af en palæstinensisk stat og berører ikke de enkelte medlemsstaters holdninger til dette spørgsmål.

² Det gennemsnitlige BNP pr. indbygger er mindre end en ottendedel af EU's 2020-udgave, Statistics on European Neighbourhood Countries 2020 Edition, Eurostat.

³ Med blot 5,9 % eksport til regionen udgør den intraregionale handel en brøkdel af landenes samlede handel — <https://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/regions/euro-mediterranean-partnership/>.

⁴ Ifølge rapporten fra Middelhavsekspertene om klimaændringer og miljøændringer, den første vurderingsrapport om Middelhavsområdet, varmer regionen 20 % hurtigere op end resten af verden.

Det presserende behov for at tackle disse udfordringer forstærkes yderligere af covid-19-pandemien, som har vist markante fælles sårbarheder og vores gensidige afhængighed. Den **nye dagsorden for Middelhavsområdet** omfatter nye samarbejdsområder og -former, som blev afdækket under krisen. Den nye dagsorden for Middelhavsområdet giver mulighed for nye partnerskaber om strategiske prioriteter for grøn og digital omstilling og er baseret på den overbevisning, at bæredygtig velstand og modstandsdygtighed kun kan opbygges i et stærkt partnerskab i hele Middelhavsområdet. Vores partnerskab vil bygge på fælles værdier og dialog og fremskridt på vores fælles socioøkonomiske og politiske dagsorden, herunder reformer på områder som regeringsførelse og retsstatsprincippet, makroøkonomisk stabilitet og erhvervsklima. **Den nye dagsorden sigter mod en grøn, digital, modstandsdygtig og retfærdig genopretning med udgangspunkt i 2030-dagsordenen for bæredygtig udvikling⁵, Parisaftalen og den europæiske grønne pagt⁶.**

I denne meddelelse fastsættes målet for de kommende år om at opbygge mere retfærdige og mere velstående og rummelige samfund til gavn for mennesker, navnlig unge.

For at udnytte dette momentum foreslås der i den fælles meddelelse følgende **centrale retningslinjer for vores partnerskab**:

- En "**økonomisk plan og investeringsplan for de sydlige nabolande**" vil bidrage til at **fremme langsigtet socioøkonomisk genopretning**, fremme bæredygtig udvikling, afhjælpe regionens strukturelle ubalancer **og udnytte regionens økonomiske potentiale**. Planen omfatter konkrete flagskibsinitiativer inden for prioriterede sektorer. Den har til formål at øge regionens tiltrækningskraft over for investorer. Vi vil søge strategisk samarbejde med internationale finansielle institutioner, navnlig Den Europæiske Investeringsbank (EIB) og Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling (EBRD), Verdensbanken, Den Internationale Valutafond samt banker fra regionen og den private sektor. Et fornyet tilsagn om at gennemføre og støtte inklusive socioøkonomiske reformer, navnlig af erhvervsklimaet, bæredygtig økonomisk vækst og stabilitetsorienterede makroøkonomiske politikker, der understøttes af en langsigtet strategi, er afgørende for, at disse initiativer kan lykkes.

Den økonomiske plan og investeringsplanen er vejledende og ikkeudtømmende og kan udvikle sig afhængigt af de politiske og politikmæssige fremskridt og i de bilaterale forbindelser mellem partnerlandene. Med forbehold af ikrafttrædelsen af de relevante retsgrundlag under den næste flerårige finansielle ramme og uden at foregribe resultatet af programmeringsprocessen foreslår Kommissionen i perioden 2021-2027 at mobilisere op til **7 mia. EUR** under instrumentet for naboskab, udviklingssamarbejde og internationalt samarbejde (NDICI)⁷. Denne støtte omfatter hensættelser til EFSD+-garantier og blandet finansiering under naboskabsinvesteringsplatformen, som vil bidrage til at mobilisere private og offentlige investeringer på op til **30 mia. EUR** i de sydlige nabolande.

⁵ [UN Resolution 70/1 Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development.](#)

⁶ "Den europæiske grønne aftale" (COM(2019) 640).

⁷ Dette sker med forbehold af den endelige vedtagelse af udkastet til forordning om oprettelse af instrumentet for naboskab, udviklingssamarbejde og internationalt samarbejde.

- **En fælles indsats for at bekæmpe klimaændringer, reducere skadelige emissioner, anvende ressourcer på bæredygtig vis og fremskynde den grønne omstilling.** Vi er nødt til at forberede langsigtede scenarier, hvor nye former for kulstoffattig energi gradvist erstatter fossile brændstoffer. Med henblik herpå vil Kommissionen foreslå partnerlande omfattende initiativer til fremme af klimaneutral, kulstoffattig og vedvarende energi på grundlag af centrale elementer i den europæiske grønne pagt såsom brintstrategien⁸. Fremme af investeringer i energieffektivitet, vedvarende energi og et nyt fokus på ren brintproduktion, herunder gennem passende lovgivningsmæssige og finansielle incitament, og regional integration af elektricitetsmarkeder og -net vil være prioriteter. Dette vil bidrage til at bevare vores fælles goder i Middelhavsområdet til gavn for alle. Vi vil også hjælpe vores partnere med at øge deres modstandsdygtighed over for klimaændringer ved at styrke vores tilpasningsindsats, navnlig i centrale sårbare sektorer såsom landbrug og vand.
- **Et fornyet engagement i retsstatsprincippet, menneskerettighederne og de grundlæggende rettigheder, ligestilling, demokrati og god regeringsførelse** som fundamentet for stabile retfærdige, inklusive og velstående samfund med respekt for mangfoldighed og tolerance. Respekt for menneskerettighederne, herunder sociale og arbejdsmæssige rettigheder, ligestilling mellem kønnene og børns rettigheder, opbygger borgernes tillid. Retsstatsprincippet og stærke institutioner, der beskytter rettigheder og bekæmper uligheder, tjener den menneskelige og økonomiske udvikling ved at bidrage til et sikkert og forudsigeligt erhvervsklima, bidrager til at tiltrække udenlandske direkte investeringer, øger den økonomiske modstandsdygtighed og bekæmper fattigdom og uligheder. Demokratisk regeringsførelse og systemer i en lydør stat, ansvarlige institutioner og bekæmpelse af korruption understøtter yderligere dette engagement. Bekæmpelse af intolerance, racisme, homofobi, antisemitisme, had mod muslimer og andre former for fremmedhad samt beskyttelse af mindretal skal fortsat være en fælles prioritet i hele regionen. Der vil blive lagt særlig vægt på at fremme kvinders rolle i samfundet og økonomien.
- **I fællesskab at tackle udfordringerne i forbindelse med tvangsfordrivelse og irregulær migration og udnytte fordelene ved lovlig migration effektivt gennem omfattende skræddersyede og gensidigt fordelagtige partnerskaber, der beskytter migranter og flygtninges rettigheder i overensstemmelse med den europæiske nye pagt om migration og asyl⁹.** Dette er afgørende for Europa og det sydlige Middelhavsområde, hvor migrationsstrømmene påvirker både værtssamfundene og transitlandene. De øgede muligheder og job, som den økonomiske plan og investeringsplanen vil skabe, navnlig for kvinder og unge, vil bidrage til at mindske de faktorer, der fører til irregulær migration. Det er afgørende at handle sammen som partnere.
- **Et fornyet engagement i enhed og solidaritet mellem EU's medlemsstater samt et gensidigt og fælles engagement og fælles tiltag med partnere i de sydlige nabolande** er en forudsætning for en effektiv gennemførelse af dagsordenen for Middelhavsområdet. Dette

⁸ "En strategi for brint med henblik på et klimaneutralt Europa" (COM (2020) 301).

⁹ "En ny pagt om migration og asyl" [COM\(2020\) 609](#).

gælder for bestræbelserne på at løse konflikter og løse fælles sikkerhedsproblemer samt for økonomisk og sektormæssigt samarbejde. Det er særlig vigtigt, at EU's medlemsstater engagerer sig fuldt ud. Deres diplomatiske netværk, mangeårige sikkerheds- og udviklingssamarbejde og deres evne til at mobilisere den private sektor vil være uundværlige for at nå de ambitiøse mål, der er fastsat i denne meddelelse. For at opbygge en sådan samlet indsats foreslår vi at styrke den politiske og politikmæssige dialog i hele Middelhavsområdet betydeligt. Der vil fortsat blive gjort en indsats for at styrke det regionale samarbejde med Middelhavsunionen som fokuspunkt og støtte det subregionale og interregionale samarbejde, navnlig med afrikanske partnere¹⁰. EU vil også være rede til at undersøge yderligere regionalt, subregionalt eller **trilateralt samarbejde og fælles initiativer mellem partnerlandene over hele linjen**, herunder i lyset af **den nylige normalisering af forbindelserne mellem Israel og en række arabiske lande**.

Det fornyede partnerskab for Middelhavsområdet og den ledsagende økonomiske plan og investeringsplan vil gøre det muligt for EU og dets partnere i de sydlige nabolande at tackle de mange udfordringer, som vores fælles region står over for i dag.

I den nye dagsorden for Middelhavsområdet foreslås en række tiltag inden for følgende centrale politikområder:

- 1) menneskelig udvikling, god regeringsførelse og retsstatsprincippet
- 2) styrkelse af modstandsdygtighed, opbygning af velstand og udnyttelse af den digitale omstilling
- 3) fred og sikkerhed
- 4) migration og mobilitet
- 5) grøn omstilling: klima-, energi- og miljømodstandsdygtighed.

1. Menneskelig udvikling, god regeringsførelse og retsstatsprincippet

Menneskelig udvikling

En tilgang til menneskelig udvikling er et centralt element i vores dagsorden. Denne tilgang har til formål at forbedre borgernes livskvalitet ud over den økonomiske dimension, opretholde deres frihedsrettigheder og rettigheder, give dem muligheder og fremme robuste, retfærdige, inklusive og stærke samfund.

Sundhed

Sundhed er den vigtigste forudsætning for et anstændigt liv. Covid-19-pandemien har skabt udfordringer for sundhedssikkerheden og sundhedssystemerne og har haft en stor indvirkning på økonomien og hele samfundet. EU og vores partnere vil skulle tage ved lære af covid-19-krisen for at **styrke sundhedssystemerne og de sociale beskyttelsessystemer, beredskabet og indsatskapaciteten**. EU har ydet og vil fortsat yde hurtig og betydelig støtte for at lette den uforholdsmæssigt store byrde, som krisen udgør for

¹⁰ I tråd med "hele Afrika"-tilgangen og i overensstemmelse med den fælles meddelelse "Frem mod en omfattende strategi for samarbejdet med Afrika" (JOIN(2020) 4).

de mest sårbare og udsatte, herunder unge og kvinder¹¹. **Vacciner er et globalt fælles gode, og vaccination vil bidrage til at sætte en stopper for pandemien på verdensplan.** EU vil fastholde sin støtte til COVAX-faciliteten, herunder oprettelsen af en humanitær buffer på ca. 100 mio. doser. I tråd med Team Europe-ånden har EU indtil videre mobiliseret 853 mio. EUR til støtte for COVAX og er fortsat engageret i COVAX som det globale initiativ til at sikre lige og retfærdig adgang til sikre og effektive vacciner for lav- og mellemindkomstlande. På grundlag af erfaringerne med EU's vaccinestrategi er Kommissionen desuden parat til at oprette en EU-mekanisme til udveksling af vacciner. Dette vil sikre delt adgang til nogle af de 2,3 mia. doser, som EU har sikret sig, med særlig opmærksomhed på de sydlige nabolande sammen med Vestbalkan, vores østlige nabolande og Afrika. Det kan først og fremmest være til gavn for sundhedspersonale og imødekomme humanitære behov. Dette arbejde skal udføres på grundlag af "nul affald", hvilket kræver, at modtagerlandene er tilstrækkeligt forberedt.

En stærk ungdom

Investering i unge og børn bør have en central plads i vores samarbejde. Selvstændiggørelse, deltagelse og inddragelse af unge som forandringsagenter er afgørende for at nå prioriteterne i 2030-dagsordenen. Vi foreslår, at vi i) støtter integrationen af unge i de nationale politikker, ii) hjælper vores partnere med at forbedre forvaltningen af deres uddannelsessystemer og iii) prioriterer håndteringen af strukturelle årsager til skolefrafald, unge, der ikke er i beskæftigelse eller under uddannelse, misforhold mellem udbudte og efterspurgte kvalifikationer, manglende muligheder, ungdomsarbejdsløshed og hjerneflugt. Effektiv koordinering og partnerskaber på tværs af politikområder, herunder med ungdomsorganisationer, er afgørende for at fremme beskæftigelse af høj kvalitet samt uddannelses- og erhvervsuddannelsesmuligheder. Vi er nødt til at samarbejde om at øge de mellemfolkelige kontakter som et vellykket samarbejdsområde med håndgribelige resultater og fordele for alle. Det vil være af afgørende betydning at åbne og lette adgangen til EU-programmer for vores sydlige partnere og til relevante europæiske netværk. I den forbindelse vil det sydlige Middelhavsområde fortsat være en prioriteret region under Erasmus+-programmet. I perioden 2021-2027 under Erasmus+ vil unge få gavn af nye muligheder for kapacitetsopbygning inden for **erhvervsuddannelse, sport og digital uddannelse og ungdom**. EU vil sigte mod at sprede fordelene ved Erasmus+ bedre i regionen og øge udbredelsen af programmet Et Kreativt Europa for at få mest muligt ud af kreativiteten hos regionens unge. Børnebeskyttelsesprogrammer og psykosocial støtte til børn, der er ramt og fordrevet af konflikter, skal forbedres med særlig fokus på adgang til uddannelse og sundhedspleje.

God regeringsførelse og retsstatsprincippet

God regeringsførelse og respekt for menneskerettighederne, de grundlæggende frihedsrettigheder, de demokratiske institutioner og retsstaten er grundlæggende

¹¹ En støttepakke på over 2,3 mia. EUR til de sydlige nabolande blev mobiliseret under EU-budgettet i kølvandet på covid-19-udbruddet.

principper for EU, som har været en integreret del af vores partnerskab siden Barcelonaerklæringen og en del af vores fælles forpligtelser. Desuden fremmer god regeringsførelse, retsstatsprincippet og menneskerettighederne, herunder sociale rettigheder og arbejdstagerrettigheder, social dialog og lige adgang til domstolene, fred, inklusiv velstand og stabilitet. Disse er grundlaget for anstændige job, retfærdig og inklusiv vækst og opbygning af langsigtet bæredygtighed og investeringer.

I overensstemmelse med "EU's handlingsplan om menneskerettigheder og demokrati for 2020-2024"¹² vil EU intensivere sit engagement med partnere for at fremme respekten for menneskerettighederne, retsstatsprincippet og de demokratiske værdier. Retsvæsenets og anklagemyndighedens uafhængighed og ansvarlighed er afgørende for, at de statslige institutioner overholder loven, for at borgerne kan udøve deres rettigheder og for at bekæmpe krænkelse af menneskerettighederne, korruption og organiseret kriminalitet. Bæredygtige strukturreformer af civil- og domstolsforvaltningerne vil mindske uligheden og fremme økonomisk vækst. En menneskelig og brugercentreret tilgang til digitalisering af systemer og tjenester vil øge statens effektivitet og opbygge tillid til institutionerne. Demokratiske principper bør styre forvaltningen af internettet og de sociale mediers funktion. EU vil fortsat samarbejde med partnerlande for at sikre et højt niveau for beskyttelse af de grundlæggende rettigheder til **privatlivets fred og databeskyttelse** og fremme yderligere konvergens med EU's og internationale databeskyttelsesstandarder og lette samhandelen og samarbejdet om retshåndhævelse.

Den incitamentsbaserede tilgang¹³, der er fastsat i NDICI for naboskabsregionen, vil yde yderligere finansiel støtte til de lande, der udviser store ambitioner med hensyn til bl.a. gennemførelse af reformer vedrørende regeringsførelse og retsstatsprincippet. Støtteniveauet vil blive tilpasset den enkelte partners overholdelse af forpligtelserne og deres gennemførelsesgrad for så vidt angår fælles værdier og reformfremskridt, navnlig med hensyn til regeringsførelse og retsstatsprincippet.

For at beskytte EU's finansielle interesser er det bydende nødvendigt, at de sydlige partnere sikrer, at svig, korruption, hvidvaskning af penge og misbrug af midler bekæmpes med strafferetlige sanktioner, der er effektive, har afskrækkende virkning og står i et rimeligt forhold til overtrædelsen, samt gennem et effektivt samarbejde med Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig. Sydlige partnere, der er parter i internationale aftaler om gensidig retshjælp, bør acceptere Den Europæiske Anklagemyndighed (EPPO) som kompetent myndighed i de EU-medlemsstater, der deltager i EPPO, med henblik på gennemførelsen af disse aftaler¹⁴.

EU vil fremme en retsstatskultur gennem tæt inddragelse af civilsamfundet og erhvervslivet. Civilsamfundsorganisationer og arbejdsmarkedets parters organisationer er fortsat vigtige samtalepartnere i udformningen og overvågningen af EU-samarbejdet. EU vil fortsat støtte

¹² "EU-handlingsplan om menneskerettigheder og demokrati 2020-2024" ([JOIN\(2020\) 5](#)).

¹³ NDICI-forordningen, artikel 17.

¹⁴ Samarbejdet mellem EPPO og de sydlige partnere bør også fremmes ved indgåelse af samarbejdsordninger.

konkrete initiativer til styrkelse af civilsamfundsorganisationer og menneskerettighedsforkæmpere. Ligestilling mellem kønnene er ikke kun en universelt anerkendt menneskeretlighed, men også en nødvendighed for velfærd, økonomisk vækst, velstand, god regeringsførelse, fred og sikkerhed. Det er et område, hvor vi er nødt til at optrappe vores indsats, herunder ved at integrere kønsaspektet i alle samarbejdsprogrammer og målrettede tiltag, i overensstemmelse med EU's kønshandlingsplan III¹⁵. Vi vil fremme initiativer til beskyttelse af kvinders rettigheder og deres socioøkonomiske, civile og politiske deltagelse.

I overensstemmelse med FN's konvention om rettigheder for personer med handicap (UNCRPD) vil EU fortsat arbejde sammen med vores partnere for at sikre fuld udøvelse af rettighederne for personer med handicap.

Tiltag: Fremme af menneskerettigheder, retsstatsprincippet, demokrati og god regeringsførelse, ligestilling mellem kønnene og lige muligheder for alle og støtte til civilsamfundet

- videreudvikling af relevante lovgivningsmæssige og institutionelle reformer på områderne for menneskerettigheder og god regeringsførelse
- fremme af moderne, effektive og ansvarlige offentlige institutioner og politikker, herunder valgobservation og -bistand samt uafhængige retssystemer, der sikrer alle mennesker rettigheder, beskytter mistænkte rettigheder, støtter ofre for kriminalitet og fremmer bedre fængselsforhold
- støtte til foranstaltninger til bekæmpelse af alle former for forskelsbehandling¹⁶
- fremme af internationale sociale og arbejdsmarkedsmæssige rettigheder samt internationale arbejdsstandarder som klassificeret af Den Internationale Arbejdsorganisation (ILO)
- støtte til kvinders og unges (herunder børns) økonomiske selvstændiggørelse og tilskyndelse af dem til at deltage aktivt i beslutningstagningen
- fremme af foranstaltninger til udryddelse af vold mod kvinder og piger, herunder konfliktrelateret seksuel og kønsbaseret vold
- kapacitetsopbygning for civilsamfundsorganisationer, herunder støtte til den digitale og grønne omstilling
- støtte til udviklingen af moderne databeskyttelsesrammer baseret på horisontale regler, der håndhæves af stærke og uafhængige tilsynsmyndigheder. Fremme af ratificeringen og gennemførelsen af de relevante internationale konventioner.

Tiltag: Fremme af menneskelig udvikling, sundhed og samarbejde om unge, uddannelse, færdigheder og kultur

- Støtte til sundhedssystemernes beredskab og indsatskapaciteter i forbindelse med

¹⁵ "EU's kønshandlingsplan III" (JOIN(2020) 17).

¹⁶ Herunder på grund af køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering.

pandemier

- Deltagelse i EU-programmer som f.eks.: Erasmus+, Marie Skłodowska-Curie-aktioner under Horisont Europa, programmet Et Kreativt Europa samt relevante europæiske netværk
- Samarbejde og erfaringsudveksling i forbindelse med innovationsindsatsen og støtte til udviklingen af strategier for intelligent specialisering
- Samarbejde om digital uddannelse under handlingsplanen for digital uddannelse 2021-2027
- Samarbejde om platforme for erhvervsekspertisecentre, herunder gennem ETF's ekspertisenetværk, for at skabe lokale "kvalifikationsøkosystemer" og forbedre omskoling
- Samarbejde om foregribelse af kvalifikationsbehov og om udformning og udvikling af færdigheder og strategier i et livslangt læringsperspektiv med støtte fra Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstitut (VET), kompetence- og kapacitetsudvikling, herunder kvalificering til grønne job og grøn økonomi
- Støtte til integrerede tilgange og relevante ministeriers kapacitet (uddannelse, beskæftigelse, sundhed, kultur og social beskyttelse) for at forbedre adgangen til og kvaliteten af tjenester for unge og personer, der ikke er i beskæftigelse eller under uddannelse (NEET'er)
- Opskalering af initiativer inspireret af EU's ungdomsgarantiordning.

2. Styrkelse af modstandsdygtighed, opbygning af velstand og udnyttelse af den digitale omstilling

Covid-19-pandemien har påvirket alle økonomier omkring Middelhavet, forværret de strukturelle økonomiske ubalancer¹⁷ og fremhævet behovet for rummelige, modstandsdygtige, bæredygtige og forbundne økonomier. Indsatsen bør ikke lade nogen i stikken og bør sætte landene i stand til at gribe tendenser, herunder både den grønne og den digitale omstilling, som kan fremskynde bæredygtig vækst.

Modstandsdygtige økonomier

Styrkelse af den socioøkonomiske modstandsdygtighed bør fortsat være en central samarbejdsprioritet. Dette indebærer, at vi opbygger økonomiske buffere mod fremtidige chok og tackler betalingsbalanceproblemer, herunder uholdbar gældsdyamik. Makrofinansiel bistand, der er baseret på opfyldelse af specifikke betingelser, og målrettet bistand, hovedsagelig i form af budgetstøtte¹⁸, til gennemførelse af offentlige finansielle

¹⁷ Inddæmningsforanstaltninger, der begrænser transport og økonomisk aktivitet, har betydet store tilbageskridt og øget ulighed, især for de unge og de mest sårbare, med stigende arbejdsløshed og fald i vækst, handelsstrømme, udenlandske direkte investeringer og pengeoverførsler. Pandemiens omkostninger for de offentlige finanser har undermineret den finanspolitiske konsolideringsindsats og lagt pres på de sociale beskyttelsessystemer.

¹⁸ De sydlige nabolande tegner sig for næsten 25 % af EU's nuværende budgetstøtteportefølje på verdensplan.

forvaltningsstrategier og strategier for mobilisering af indenlandske indtægter vil bidrage til bestræbelserne på at øge det finanspolitiske råderum og¹⁹ den finanspolitiske retfærdighed.

En stærkere anvendelse af euroen i regionen vil styrke forbindelserne med EU og fremme den økonomiske og finansielle stabilitet. Det vil sikre bedre sammenhæng mellem regionens vigtigste handels- og investeringspartnere og diversificering i valutamixet, der anvendes til betalinger, handel og risikostyring.

En fornyet indsats for at forbedre erhvervsklimaet²⁰ vil være afgørende for at opbygge tilliden hos lokale og internationale aktører i den private sektor, tiltrække investorer og øge handelen. Under hensyntagen til landenes politiske dynamik bør vi nå til enighed om prioriterede områder, hvor der bør gennemføres veludformede, målelige og gennemførlige reformer. Disse prioriteter bør fastlægges i partnerskabsprioriteterne eller tilsvarende politikdokumenter. EU vil i samarbejde med medlemsstaterne yde støtte baseret på partnerens engagement i en sammenhængende og effektiv gennemførelse af økonomiske og forvaltningsmæssige reformer på disse områder.

Initiativer til fremme af socioøkonomisk bæredygtighed på lokalt plan kan også bidrage til at styrke de nationale systemer. Vores styrkede politiske dialog²¹ bør også tilskynde til en uddybning af offentlig-private dialoger.

Bæredygtige økonomier

Økonomisk diversificering er vigtig, især for lande, der er stærkt afhængige af sektorer, der er udsat for økonomiske chok. EU og dets partnere vil arbejde sammen om at drage fordel af væksten i de grønne og digitale økonomier i overensstemmelse med de mål, der er fastsat i Middelhavsunionens sektordialoger. Den blå økonomis potentiale²² bør også integreres på en sammenhængende måde i planlægningen af den økonomiske udvikling sammen med socialøkonomien. Takket være de forretningsmodeller, som sætter mennesker og planeten i centrum, har den sociale økonomi potentiale til at tackle mange samfundsmæssige udfordringer og øge vores samfunds modstandsdygtighed i krisetider.

Desuden har **fokus på åben strategisk autonomi og omstrukturering af globale værdikæder i kølvandet på pandemien** potentiale til at skabe nye muligheder for yderligere at integrere industrielle forsyningskæder mellem EU og dets sydlige nabolande. Den

¹⁹ Almindeligvis defineret som det budgetmæssige råderum, der giver en regering mulighed for at stille midler til rådighed til offentlige formål uden at underminere den finanspolitiske bæredygtighed.

²⁰ Ifølge Verdensbankens "[Doing Business Report 2019](#)" er det regionale gennemsnit i Mellemøsten og Nordafrika 58,30 ud af 100 (en placering som nr. 112).

²¹ Den politiske dialog om de reformer, der støttes gennem resultatkontrakter om sektorreformer, vil gøre det muligt at mindske de risici, der er forbundet med EU's finansielle støtte, og søge synergier med supplerende instrumenter såsom blanding og investeringer.

²² Der vil blive gjort status over Middelhavsunionens ministererklæring om bæredygtig blå økonomi (2. februar 2021) og det arbejde, der er gennemført inden for rammerne af EU-initiativet for bæredygtig udvikling af den blå økonomi i den vestlige Middelhavsregion (WestMED-initiativet) <https://ufmsecretariat.org/wp-content/uploads/2021/02/Declaration-UfM-Blue-Economy-EN-1.pdf>.

økosystemtilgang²³, der er udviklet i Kommissionens industristrategi²⁴, kan også bidrage til diversificeringsindsatsen og til udviklingen af win-win-initiativer inden for markedsintegration, lovgivningsmæssig konvergens og finansiel inklusion. Industriklynger i de sydlige nabolande kan bidrage til den økonomiske udvikling ved at forbinde virksomheder med globale og regionale værdikæder, mindske SMV'ernes isolation, fremme innovation og skabe mere handel og flere investeringer.

Støtte til den private sektor, navnlig SMV'er, vil også spille en grundlæggende rolle²⁵. EU og dets partnere bør samarbejde om at støtte iværksætterkulturen og dens økosystemer, herunder socialt og kooperativt iværksætteri, og nystartede virksomheder fra idé til modenhed. Diasporaernes potentiale bør udnyttes mere aktivt for at overføre kompetencer, knowhow og teknologier og bidrage til at skabe forretningsforbindelser mellem EU og de sydlige partnere.

Finansieringsgab for SMV'er i regionen udgør en reel hindring for deres udvikling. Med hensyn til adgang til finansiering, som også bør omfatte flygtninge, har vi til hensigt at samarbejde med de internationale finansielle institutioner om at udvikle en samlet tilgang til finansiel inklusion, herunder mikrofinansiering og finansiering til sociale virksomheder, og om brugen af nye finansielle instrumenter, herunder venturekapital, business angels og virkningsfinansiering.

Forskning og innovation har hidtil usete fordele med hensyn til at nå et fremadskuende politisk mål. Øget forskning og innovation, herunder associering til rammeprogrammet Horisont Europa²⁶, fører til mere robust og inklusiv vækst samt skabelse af bæredygtige beskæftigelsesmuligheder. Et vellykket samarbejde om den menneskelige dimension af konnektivitet, herunder innovation og videnskab, vil blive intensiveret med henblik på at skabe et vidensamfund og en videnøkonomi.

Forbundne økonomier

Middelhavsområdet har den menneskelige kapital til at drage fordel af den digitale omstilling og blive en konkurrent i den globale digitale økonomi.

For at støtte den digitale omstilling foreslår vi at strukturere vores samarbejde omkring fire søjler: i) forvaltning-, politik- og reguleringsrammer, ii) udvikling af infrastruktur og støtte til universel adgang til forbedrede, prismæssigt overkommelige og sikre net, iii) digitale færdigheder, kvalifikationer og iværksætterånd og iv) digitale tjenester. Målet er at fremme innovativ digital omstilling ved at tilskynde til udbredelse af platforme og politikker, herunder e-forvaltning, e-sundhed, e-handel, digital adgang til kultur og kulturarv og digitale færdigheder inden for uddannelse, samtidig med at der sikres en brugercentreret og etisk

²³ Disse økosystemer omfatter alle aktører, der opererer i en værdikæde: fra de mindste nystartede virksomheder til de største selskaber, fra den akademiske verden til forskning, fra tjenesteydere til leverandører.

²⁴ "En ny industristrategi for Europa" (COM(2020) 102).

²⁵ SMV'er i regionen bidrager til over to tredjedele af den samlede formelle beskæftigelse.

²⁶ Horisont Europa vil fortsat støtte internationalt samarbejde mellem forskere og virksomheder i EU og resten af verden, herunder inden for rammerne af forskningsdiplomati.

anvendelse af teknologier i overensstemmelse med EU's charter om grundlæggende rettigheder. Vi foreslår også at skabe bedre digitale forbindelser i hele Middelhavsområdet og bidrage til økonomisk integration.

Handel og investeringer er afgørende for at frigøre regionens potentiale. For at øge konkurrenceevnen foreslår vi at prioritere reduktion af ikke-toldmæssige hindringer og nedbringelse af handelsomkostninger. Der bør fokuseres på fuld gennemførelse og overholdelse af eksisterende multilaterale, regionale og bilaterale aftaler for at støtte handelen, opbygge investorernes tillid og undgå, at protektionisme og handelsrestriktioner genopblusser. Med udgangspunkt i det eksisterende netværk af associeringsaftaler og de igangværende forhandlinger om et vidtgående og bredt frihandelsområde med Marokko og Tunesien foreslår vi også at indlede dialoger for at identificere partnernes interesse i at modernisere deres handels- og investeringsforbindelser med EU på områder som investeringsfremme, bæredygtig udvikling, tjenesteydelser og, når det er relevant, landbruget for bedre at tilpasse dem til de aktuelle udfordringer.

Udnyttelse af **mulighederne på subregionalt, regionalt og kontinentalt plan** kan også bidrage til økonomisk diversificering og uddybe integrationen. Alle de sydlige Middelhavslandes tilslutning til revisionen af konventionen om pan-Euro-Middelhavsreglerne for præferenceoprindelse bør fremmes. Synergier med Afrika syd for Sahara vil blive undersøgt aktivt, navnlig i forbindelse med det afrikanske kontinentale frihandelsområde (AfCFTA) og oprettelsen af et fælles afrikansk lufttransportmarked (SAATM) med henblik på at lette fremkomsten af målrettede kontinentale værdikæder og støtte bæredygtige investeringer.

Transport er et centralt element i politikker og instrumenter, der støtter udviklingen af det sydlige Middelhavsområde, som fremhævet i strategien for bæredygtig og intelligent mobilitet²⁷. Vi bør benytte lejligheden til at **forbinde transportinfrastruktur gennem interoperabilitet mellem regler og standarder**. Der vil blive lagt vægt på en hurtig udvikling af det transeuropæiske transportnet og de transportpolitiske mål, der er fastlagt i fællesskab i den regionale handlingsplan for transport og støttet af det igangværende tekniske samarbejde. Logistik, der omfatter både regional infrastruktur og forbindelser til toldsamarbejde, vil indgå i vores handelsstøtteinitiativer. Rumsamarbejdet vil fortsat spille en støttende rolle, navnlig gennem fælles aktioner til udbredelse af Galileos gratis og åbne tjenester og gennem udvidelse af den europæiske geostationære navigations-overlay-tjeneste (EGNOS).

Inklusive økonomier

I den nye dagsorden for Middelhavsområdet foreslår vi at arbejde sammen om at støtte systemer og genopretningsstrategier i overensstemmelse med de mål, der er fastsat i Middelhavsunionens sektordialog om beskæftigelse og arbejde²⁸, som i) fremmer lige

²⁷ "Strategi for bæredygtig og intelligent mobilitet" (COM(2020) 789).

²⁸ Ministererklæring fra Middelhavsunionens beskæftigelses- og arbejdsministre, Cascais, april 2019.

muligheder og resultater og ii) prioriterer social dialog, social beskyttelse og inklusion med henblik på at tackle sociale og territoriale uligheder.

Der kan opnås enorme positive resultater ved at skabe fremtidsudsigter for unge i deres land ved at forebygge hjerneflugt og skabe anstændig beskæftigelse for alle²⁹ og ved at øge kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet og deres økonomiske indflydelse. Dette bør sættes i centrum for udformningen og gennemførelsen af socioøkonomiske reformer og investeringsinitiativer. Desuden bør vi fokusere på den uformelle økonomis³⁰ indvirkning på befolkningens velfærd og partnernes offentlige finanser og støtte færdighedspolitikker for alle, også med henblik på at støtte formalisering.

Tiltag: Støtte til inklusive, modstandsdygtige, bæredygtige og forbundne økonomier

- samfinansiering af bæredygtige investeringer finansieret af partnernes statslige genopretningsfonde inden for rammerne af EFSD+
- udvikling af og støtte til fælles reformmatricer med fokus på investeringsklimaet og erhvervsklimaet
- støtte til initiativer til at hjælpe partnere med at tiltrække og fastholde diversificeringsmuligheder i værdikæden i udvalgte sektorer i overensstemmelse med principperne om god regeringsførelse
- tilskyndelse af partnerne til at tilslutte sig Addis-skatteinitiativet³¹
- forøgelse af støtten til den grønne, blå og sociale økonomi gennem innovative finansielle instrumenter (herunder virkningsfinansiering) og udvikling af passende reguleringsmæssige økosystemer
- støtte til gennemførelsen af SMV-politikker med den vejledende reference til principperne i Small Business Act og meddelelsen "En SMV-strategi for et bæredygtigt og digitalt Europa" fra marts 2020³²
- støtte til en velfungerende social dialog på alle relevante niveauer
- teknisk støtte til fremme af finansiel inklusion, navnlig med hensyn til digitale betalinger og digitale færdigheder for SMV'er, navnlig i landdistrikterne
- deltagelse i EU's rammeprogram Horisont Europa
- integration af støtten til socialøkonomien i regionale og bilaterale programmer, herunder støtte til udvikling af passende retlige og politiske rammer, styrkelse af den institutionelle kapacitet og mulighed for gensidig læring
- arbejde for at støtte lovgivningsmæssig konvergens inden for telekommunikation samt elektronisk identifikation og tillidstjenester og rammer for beskyttelse af

²⁹ Ifølge ILO's skøn gik 17 millioner fuldtidsjob tabt i andet kvartal af 2020 sammenlignet med sidste kvartal af 2019.

³⁰ ILO's henstilling nr. 204 om overgangen fra den uformelle til den formelle økonomi beskriver "den uformelle økonomi" som en henvisning til alle økonomiske aktiviteter, der udøves af arbejdstagere og økonomiske enheder, der — i lovgivningen eller i praksis — ikke er omfattet eller utilstrækkeligt dækket af formelle ordninger.

³¹ Addis-skatteinitiativet er et partnerskab med mange interessenter, der har til formål at øge mobiliseringen af indenlandske indtægter i partnerlandene.

³² "En SMV-strategi for et bæredygtigt og digitalt Europa" (COM(2020) 103).

personlige og frie strømme af andre data end personoplysninger og modernisering af handels- og investeringsforbindelserne med partnere, der er interesserede i tættere integration med EU, navnlig på områder som investeringsfremme, tjenesteydelser, bæredygtig udvikling og landbrug

- støtte til regionens integration i AfCFTA med henblik på at stimulere skabelsen af målrettede kontinentale værdikæder
- samfinansiering af investeringer for at øge tilgængeligheden af allestedsnærværende telekommunikationsinfrastruktur med stor båndbredde. sikring af anvendelsen af EU's 5G-værktøjskasse³³ for at sikre netsikkerhed
- intensivering af bestræbelserne på at vedtage de vejledende kort over det fremtidige transportnet i Middelhavsområdet (TMN-T), som vil udgøre den eksterne dimension af det transeuropæiske transportnet (TEN-T), samtidig med at projekter vedrørende dette net allerede prioriteres, og som bidrager til at forbinde Afrika syd for Sahara, Nordafrika og Europa
- støtte til lovgivningsmæssig konvergens på alle transportområder i overensstemmelse med den regionale transporthandlingsplan for 2021-2027 gennem Euro-Middelhavstransportprojekter
- støtte til udviklingen af bæredygtig turisme.

3. Fred og sikkerhed

De langvarige konflikter i Middelhavsområdet udgør en væsentlig hindring for politisk stabilitet og bæredygtig udvikling. Fælles bestræbelser på at forebygge og løse konflikter, fremme sikkerhedssamarbejde, afbøde konsekvenserne af konflikter og tackle de grundlæggende årsager hertil er altafgørende prioriteter for at beskytte mennesker og give dem mulighed for at trives.

EU er allerede den største yder af humanitær bistand og udviklingsbistand. Det er i stand til at anvende en bred vifte af instrumenter i en tredobbelt tilgang til sammenhængen mellem humanitær bistand og udvikling og fred. Det er også en **sikkerhedsgarant** ved at udsende missioner og operationer under den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik (FSFP) og tage mæglings- og stabiliseringsaktioner samt restriktive foranstaltninger i brug. EU har opbygget troværdighed med en konsekvent holdning til betydningen af respekt for folkeretten. Som en betroet partner har EU enestående forudsætninger for at samle modstridende parter, internationale og regionale partnere samt relevante interessenter, såsom aktører inden for humanitær udvikling og fredsopbygning, i en dialog om strategiske spørgsmål, mindske spændingerne og bidrage til bestræbelserne på at løse konflikter. Mange sydlige partnere opfordrer til øget EU-engagement og fælles bestræbelser på at løse vedvarende konflikter og håndtere deres virkninger. Erfaringen viser, at en sådan samlande

³³

"En EU-værktøjskasse til udrulning af sikre 5G-net i EU" (COM(2020) 50). Meddelelsen om EU's 5G-værktøjskasse forpligter EU til at gennemføre principperne i værktøjskassen, der er udformet til at sikre en sikker udrulning af bredbåndsinfrastruktur, ikke kun i EU, men også i alle eksterne projekter, der anvender EU-midler, herunder via internationale finansielle institutioner som f.eks. EIB.

og diplomatisk rolle kun kan være effektiv, når EU er forenet og i stand til at handle og tale i fællesskab på bilateralt og multilateralt plan. EU's medlemsstaters engagement, herunder på højeste niveau, er derfor afgørende, og det samme gælder en opgraderet og intensiveret politisk dialog i hele Middelhavsområdet for at opbygge tillid, mindske spændingerne og bidrage til at løse konflikter.

På dette grundlag bør EU og dets medlemsstater og partnere forny bestræbelserne på at nå frem til en løsning i fredsprocessen i Mellemøsten. I den forbindelse vil EU søge at tilskynde til og bygge videre på den nylige etablering af diplomatiske forbindelser mellem Israel og en række arabiske lande med henblik på at forbedre udsigterne til en forhandlet tostatsløsning baseret på internationalt aftalte parametre samt regional fred og sikkerhed. EU, i sin rolle som indkalder til konferencer i Syrien, og de sydlige partnere bør intensivere bestræbelserne på at løse den ødelæggende og nu årtier lange konflikt i Syrien til støtte for den FN-ledede indsats. De bør også fortsat støtte Libanons egne bestræbelser på at løse landets interne økonomiske, sociale og politiske krise. EU og dets partnere bør arbejde tættere sammen om at tackle freds-, stabilitets- og udviklingsudfordringer i Sahelregionen. EU og dets sydlige naboer bør også intensivere deres støtte til bestræbelserne på at finde en løsning på spørgsmålet om Vestsahara inden for rammerne af den FN-ledede proces. Det er også en prioritet at finde en holdbar og inklusiv politisk løsning på den langvarige krise i Libyen. EU vil fortsat deltage aktivt inden for rammerne af og til støtte for den FN-ledede Berlinproces, herunder på operationelt plan gennem operation IRINI og andre bidrag. Det vil undersøge mulighederne for yderligere støtte til gennemførelsen af våbenhvilen og støtte landets forfatnings- og valgproces og langsigtede stabilisering. I bestræbelserne på at finde løsninger på krisen i regionen vil EU fortsat støtte FN's bestræbelser og samarbejde med regionale aktører og organisationer, navnlig Den Arabiske Liga (LAS), Den Afrikanske Union (AU) og relevante subregionale grupperinger³⁴. I det østlige Middelhavsområde vil EU støtte en fredelig dialog baseret på folkeretten, herunder gennem en multilateral konference, der kan behandle spørgsmål, hvor der er behov for multilaterale løsninger. EU og de sydlige nabolande bør engagere sig konstruktivt for at sikre stabiliteten og sikkerheden i regionen som helhed.

Det multilaterale system står over for betydelige udfordringer på et tidspunkt, hvor de fleste problemer kræver multilaterale løsninger. **EU og dets sydlige partnere har en fælles interesse i at støtte et revitaliseret regelbaseret multilateralt system med FN i centrum.** Vi bør samarbejde og styrke samarbejdet i multilaterale fora, navnlig om fred og sikkerhed, om globale spørgsmål og om styrkelse af regelbaseret handel, retsstatsprincippet, menneskerettigheder, beskyttelse af børn og god regeringsførelse samt om FN's dagsorden for henholdsvis kvinder, fred og sikkerhed og for unge, fred og sikkerhed.

Store sikkerhedstrusler såsom **terrorisme, hybride trusler samt cyberkriminalitet og organiseret kriminalitet**, herunder handel med ulovlige skydevåben, narkotikahandel og hvidvaskning af penge, er centrale udfordringer, som kun kan løses gennem en fælles indsats.

³⁴ EU kan i den forbindelse bygge videre på partnerskabet mellem EU og FN inden for krisestyring, sin dialog og sit samarbejde med LAS, FN-EU-AU-partnerskabet og samarbejde i overensstemmelse med aftalememorandummet mellem EU og AU om fred, sikkerhed og regeringsførelse.

Terrorisme og finansiering heraf, radikalisering, voldelig ekstremisme og fænomenet med **fremmedkrigere** forekommer på og påvirker begge sider af Middelhavet og er ofte indbyrdes forbundne. De seneste angreb har understreget behovet for at uddybe vores strategiske dialoger på højt plan om terrorbekæmpelse. På grundlag af det eksisterende samarbejde, navnlig om retshåndhævelse, er vi nødt til at intensivere vores bestræbelser på at forebygge radikalisering, herunder uddybe interreligiøse og interkulturelle dialoger, og opbygge kapacitet til at tackle voldelig ekstremisme, onlinerekruttering, forebyggelse af udbredelse af terrorrelateret onlineindhold og bekæmpelse af ulovlig handel med kulturarv. Internationalt samarbejde er fortsat afgørende, og EU er rede til at øge sin tekniske bistand, herunder om mangler i bekæmpelsen af hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme (AML/CFT), og via sit netværk af eksperter, der er udsendt til vigtige delegationer i regionen.

Digitalisering giver betydelige muligheder, men åbner også døren for nye trusler, herunder øget sårbarhed af kritisk infrastruktur (f.eks. energi, transport, bankvæsen og sundhed). Vi er nødt til at arbejde sammen om at opbygge cyberrobusthed, herunder mod desinformation, og påvirke operationer, udveksle bedste praksis, uddanne cybersikkerhedseksperter og undersøge mulighederne i innovative værktøjer til retshåndhævelsesformål under fuld overholdelse af menneskerettighederne og de borgerlige frihedsrettigheder. Vi er nødt til at arbejde sammen om at styrke samarbejdet om cybertrusler og gøre fuld brug af eksisterende internationale rammer, såsom Europarådets Budapestkonvention, til dette formål.

I overensstemmelse med Rådets konklusioner fra 2021 om klima- og energidiplomati vil EU styrke og integrere arbejdet med **sammenhængen mellem klima, sikkerhed og forsvar**, herunder gennem en øget indsats vedrørende klimatilpasning og katastroferisikobegrænsning samt samarbejde med FN og regionale organisationer.

Vi foreslår også at anvende de værktøjer, der er identificeret i **strategien for EU's sikkerhedsunion**³⁵, til at styrke kapaciteten hos og samarbejdet mellem retshåndhævende, retslige og civile myndigheder. Desuden bør samarbejdet om kemisk, biologisk, radiologisk og nuklear risikobegrænsning samt civilbeskyttelse og katastroferisikostyring styrkes yderligere.

Samarbejdet om retshåndhævelse og retligt samarbejde mellem EU og partnerlandene bør styrkes, også med bistand fra relevante EU-agenturer (Europol, Cefpol, Frontex, Det Europæiske Overvågningscenter for Narkotika og Narkotikamisbrug, Eurojust), bl.a. ved at forhandle samarbejdsaftaler mellem EU og de sydlige nabolande. Med henblik herpå skal EU samarbejde med de sydlige partnere for at sikre, at deres retshåndhævelses- og retssystemer opfylder høje standarder for databeskyttelse og respekterer menneskerettighederne.

Der er behov for et forbedret civilretligt samarbejde for at forbedre kontrakthåndhævelsen og håndtere grænseoverskridende børnebortførelser, beskyttelse af børn og underholdspligt.

³⁵ "Strategien for EU's sikkerhedsunion" ([COM\(2020\) 605](#)).

Tiltrædelse og korrekt gennemførelse af Haagerkonventionerne om international privatret³⁶ bør være en prioritet i regionen.

EU foreslår at videreudvikle sit partnerskab om sikkerhedsspørgsmål med nabolandene samt styrke det operationelle samarbejde, herunder om maritim sikkerhed og kystvagtsamarbejde. Sådanne partnerskaber bør være skræddersyede, svare til de respektive behov og nyde politisk støtte på højt plan for at sikre konkrete resultater. Samarbejde med regionale og internationale organisationer er også af afgørende betydning, herunder med NATO inden for rammerne af fælleserklæringerne i Warszawa og Bruxelles.³⁷

Tiltag: Samarbejde om fred, konfliktløsning og forebyggelse

- opgradering og intensivering af den politiske dialog mellem EU og dets medlemsstater og sydlige partnere og inddragelse af EU's strategiske partnere med henblik på at styrke den fælles indsats for at løse konflikter og mindske spændingerne i regionen ved at anvende alle værktøjer på en integreret måde for regional stabilitet og sikkerhed
- investering i forebyggelse af radikaliserings-, konfliktløsning og stabilisering gennem en integreret tilgang til konflikter og kriser, der handler i alle faser af konfliktcyklussen
- sikring af modstandsdygtighed gennem bedre sammenkobling af humanitære og udviklings-, freds- og sikkerhedsmæssige bestræbelser
- deltagelse i FSFP-missioner og -operationer, hvor det er til gensidig gavn, ved hjælp af instrumenter såsom rammeaftaler om deltagelse
- styrkelse af kvinders og unges rolle i fredsopbygning i overensstemmelse med EU's politiske engagement i gennemførelsen af dagsordenen for kvinders fred og sikkerhed på regionalt og internationalt plan.

Tiltag: Sikkerhedssamarbejde

- intensivering af dialogen om terrorbekæmpelse og sikkerhed, herunder samarbejde om bekæmpelse af hvidvask af penge og finansiering af terrorisme, og tilskyndelse til ratificering og gennemførelse af de relevante internationale konventioner
- styrkelse af samarbejdet om terrorbekæmpelse, forebyggelse og bekæmpelse af radikaliserings-, bekæmpelse af organiseret kriminalitet, ulovlige skydevåben og narkotika
- hurtig gennemførelse af programmerne "CT Inflow", Euromed-politiet, "EU4 Monitoring Drugs", EuroMed Justice og CyberSouth
- videreudvikling af EU's ekspertisecentre for CBRN-risikobegrænsning, som viste sig at være et vigtigt aktiv i håndteringen af covid-19-pandemien, samt andre foranstaltninger til håndtering af sikkerhedstrusler
- forøgelse af arbejdet med modstandsdygtighed over for og tilpasning til

³⁶ <https://www.hcch.net/en/home/>.

³⁷ https://www.nato.int/cps/en/natohq/official_texts_133163.htm
https://www.nato.int/cps/en/natohq/official_texts_156626.htm.

klimaændringer, investering i forebyggende foranstaltninger og styrkelse af samarbejdet om civilbeskyttelse og katastroferisikostyring på grundlag af programmer som f.eks. PPRD-syd³⁸

- samarbejde med partnerlande for at styrke det retlige samarbejde og politisamarbejdet med EU, herunder gennem forhandlinger om samarbejdsaftaler med Europol og Eurojust
- forbedring af det civilretlige samarbejde ved at fremme tiltrædelse og korrekt gennemførelse af de relevante konventioner, der er udarbejdet af Haagerkonferencen om international privatret.

4. Migration og mobilitet

Migration er et globalt fænomen, der kræver fælles svar, solidaritet og global ansvarsdeling. Intet land kan på egen hånd forvalte migrationen effektivt, herunder tackle udfordringerne i forbindelse med irregulær migration. EU's nye pagt om migration og asyl sigter mod en trinvis ændring i vores samarbejde med vores internationale partnere. Den er centreret omkring omfattende, skræddersyede, afbalancerede og gensidigt fordelagtige partnerskaber. Det endelige mål er at sikre, at migration kun finder sted på en sikker og regelmæssig måde, der forhindrer farlige rejser og undgår tab af menneskeliv ved at bekæmpe smugling og styrke samarbejdet om migrationsstyring, samtidig med at der ydes international beskyttelse til dem, der har brug for det. Landene bør have mulighed for at tilbyde en stabil og forudsigelig social og økonomisk fremtid, der giver reelle muligheder, navnlig for deres unge. EU vil aktivt arbejde på at tackle de grundlæggende årsager til irregulær migration og tvangsfordrivelse gennem konfliktløsning og ved at tackle de socioøkonomiske udfordringer, der forværres af covid-19.

Den nye pagt om migration og asyl giver et styrket grundlag for at opnå en holdbar og langsigtet indsats med hensyn til migrations- og asylforvaltning.

Vores styrkede partnerskaber om migration omfatter alle de forskellige aspekter af migration og asyl under hensyntagen til EU's og partnerlandenes interesser. Samtidig vil disse indgå i de forskellige dele af vores samarbejde — politisk, sikkerhedsmæssigt og økonomisk.

Hvert land står over for særlige situationer og egne muligheder. Der findes ingen universalløsning, men behov for skræddersyede løsninger. Dette afspejles og vil fortsat blive afspejlet i EU's omfattende partnerskaber med hvert land i overensstemmelse med den nye pagt om migration og asyl.

EU vil fortsat **beskytte dem, der har behov for det, og støtte værtslandene** i erkendelse af, at flere sydlige Middelhavslande huser et betydeligt antal flygtninge og migranter.

³⁸ PPRD Sud III — "Prévention, Préparation et Réponse aux catastrophes naturelles et d'origine humaine dans les pays partenaires du Moyen-Orient et d'Afrique du Nord".

Irregulær migration skaber udfordringer for både regionen og EU, også ved yderligere at øge de kriminelle netværks økonomiske magt og destabiliserende indflydelse. Løsningen består i at bekæmpe smugling af migranter i fællesskab. I den forbindelse vil EU og partnerlandene **øge den fælles indsats betydeligt for at bekæmpe menneskehandel og de kriminelle netværk bag smugling af migranter og menneskehandel**³⁹. Styrkelse af **migrations- og asylforvaltningen**, herunder grænseforvaltningskapaciteten, er et centralt element. EU er rede til at støtte i overensstemmelse med partnernes behov.

En styrkelse af samarbejdet om tilbagesendelse, tilbagetagelse og bæredygtig reintegration og effektivisering af tilbagesendelserne er vigtige elementer i disse partnerskaber. For at støtte disse partnerskaber vil EU mobilisere alle relevante EU-politikker, -redskaber og -instrumenter som led i en samlet tilgang. I betragtning af betydningen af frivillig tilbagevenden vil Kommissionen vedtage en strategi for frivillig tilbagevenden og reintegration og fastlægge nye tilgange til udformning, fremme og gennemførelse af ordninger for støttet frivillig tilbagevenden og reintegration.

EU er også fast besluttet på at støtte lovlig migration og mobilitet med vores partnere i overensstemmelse med EU's og medlemsstaternes kompetencer. Genbosættelse er vigtig for at yde beskyttelse til de mest sårbare flygtninge. Talentpartnerskaber til fremme af lovlig migration og mobilitet med relevante partnere i de sydlige nabolande vil være en integreret del af vores samarbejde under hensyntagen til risikoen for hjerneflugt.

Samarbejdet på regionalt og multilateralt plan bør undersøges nærmere, bl.a. gennem trekants- og syd-syd-samarbejde, da nogle af partnerne i det sydlige Middelhavsområde er oprindelses-, transit- og bestemmelseslande. På regionalt plan vil samarbejdet under den fælles Vallettahandlingsplan⁴⁰ og Khartoum-⁴¹ og Rabatprocessen⁴² blive fremmet, herunder en tilgang baseret på en "hel rute". I den forbindelse bør det trilaterale samarbejde med FN og med regionale aktører styrkes, bl.a. ved at bygge videre på de vellykkede erfaringer fra den trilaterale AU-EU-FN-taskforce i Libyen.

Kommissionen og den højtstående repræsentant foreslår at anvende alle de redskaber, EU har til rådighed, herunder EU-agenturer, NDICI⁴³ og relevante interne instrumenter, til at yde operationel og finansiel støtte på migrations- og mobilitetsområdet.

³⁹ På konferencen om bekæmpelse af menneskesmugling den 13. juli 2020, som Italien var vært for, og med deltagelse af EU og vigtige afrikanske partnere, forpligtede partnere sig til at bekæmpe smugling i fællesskab.

⁴⁰ <https://www.jvapfollowup.org/jvap/>.

⁴¹ <https://www.khartoumprocess.net/>.

⁴² <https://www.rabat-process.org/fr/>.

⁴³ NDICI indeholder et mål på 10 % for migrationsrelaterede foranstaltninger.

Tiltag: Styrkelse af samarbejdet om migration og mobilitet på grundlag af skræddersyede, omfattende, afbalancerede og gensidigt fordelagtige partnerskaber

- støtte til partnernes kapacitet til effektiv migrations- og asylforvaltning, herunder grænseforvaltning, alle aspekter af asyl- og migrationssystemer og tilbagetagelseskapacitet
- målrettet bistand til at skabe socioøkonomiske muligheder for migranter, tvangsfordrevne personer og værtssamfund, herunder i forbindelse med covid-19-genopretningen, med særlig vægt på marginaliserede regioner
- intensivering af samarbejdet om effektiv tilbagesendelse og tilbagetagelse. støtte til støttet frivillig tilbagevenden og bæredygtig reintegration fra EU, men også mellem de enkelte partnerlande
- udvikling af lovlige migrationsveje til Europa gennem en fortsat indsats med hensyn til genbosætning og ordninger for arbejdskraftmobilitet, navnlig hurtig iværksættelse af talentpartnerskaber, samtidig med at EU's og medlemsstaternes kompetencer respekteres fuldt ud
- udforskning af trekants- og syd-syd-samarbejdsrammer og styrkelse af samarbejdet med regionale og internationale aktører.

5. Grøn omstilling: klima-, energi- og miljømodstandsdygtighed

De sydlige nabolande er et af de vigtigste hotspots i verden med hensyn til klimaændringer og miljøforringelse. Samtidig er Middelhavsområdet hjemsted for nogle af verdens bedste sol- og vindressourcer, hvilket giver enestående muligheder for samarbejde om ren energi med brintproduktion som en ny strategisk prioritet. En fuldstændig gennemførelse af 2030-dagsordenen for bæredygtig udvikling, Parisaftalen og internationalt aftalte biodiversitetsmål vil være afgørende for at bidrage til at ruste regionen bedre til fremtidige systemiske chok. Den europæiske grønne pagt udgør en enestående mulighed for samarbejde om strategiske prioriteter. En omfattende styrkelse af modstandsdygtigheden inden for miljø, energi og klimaændringer kan bidrage til at mindske risici for menneskers liv og levebrød og til at fremme bæredygtig udvikling, jobskabelse og overgang til sektorer af høj værdi.

Grøn vækst og klimaindsats

EU og dets partnere vil arbejde sammen om **at øge deres klimaambitioner og strømline mål, skifte til grøn vækst og udvikle eller styrke sammenhængende, opnåelige og målbare klimaforanstaltninger** i overensstemmelse med partnernes nationalt bestemte bidrag i henhold til Parisaftalen, nationale tilpasningsplaner og den eksterne dimension af den europæiske grønne pagt. Der vil blive sat fokus på i) klima- og miljøforvaltning, forbindelsen med offentlige finanser og finanspolitiske initiativer og på overvågning af målene, ii) støtte til initiativer vedrørende kulstofprissætning, iii) administrativ kapacitet og målrettet teknisk bistand til at gennemføre og håndhæve lovgivningen på både centralt og lokalt plan og iv) uddannelse og oplysning både i den private sektor og i befolkningen som helhed som drivkræfter for forandring. Jordobservations- og jordovervågningsprogrammet Copernicus'

tjenester og data understøtter politikker for grøn vækst og klimaovervågning. Samarbejdet bør også fremme gennemførelsen af planer for bæredygtig bytrafik i regionens byer og samtidig udvikle grønne multimodale transportløsninger. Denne indsats vil kræve en koordineret og styrket politisk dialog⁴⁴ med alle involverede interessenter, herunder den private sektor og civilsamfundet, bl.a. på lokalt plan. Øget kapacitet til tilpasning til klimaændringer og nedbringelse af katastroferisici er en prioritet i regionen. Der vil blive fokuseret på i) støtte til modstandsdygtighed over for klimaændringer, ii) investeringer i klimasikring, iii) investering i forebyggende foranstaltninger og iv) naturbaserede løsninger og risikostyringskapacitet.

Et **strategisk samarbejde med de internationale finansielle institutioner** og den private sektor vil støtte udviklingen af et finansielt system, der støtter bæredygtig vækst. Desuden vil der blive tilskyndet til deltagelse af offentlige myndigheder med ansvar for udvikling af bæredygtige finanspolitikker i partnerlande, navnlig gennem internationale fora såsom den internationale platform for bæredygtig finansiering (IPSF)⁴⁵. EU og de øvrige IPSF-medlemmer udveksler bedste praksis og koordinerer indsatsen for miljømæssigt bæredygtige investeringer, såsom grønne taksonomier, miljø- og klimaoplysninger samt standarder og mærker for **grønne finansielle produkter** (herunder grønne obligationer).

Energiomstilling og energisikkerhed

Europa og Middelhavsområdet har indbyrdes afhængige, komplementære og konvergerende energiinteresser baseret på prioriteterne for grøn og retfærdig omstilling og energisikkerhed.

Det fremtidige samarbejde skal **tilpasses partnernes forskellige ressourcer og behov** og fokusere på udvalgte prioriterede mål: i) massiv udbredelse af produktion af vedvarende energi og ren brint, hvilket vil bidrage til ambitionen om at have en elektrolysekapacitet på mindst 40 gigawatt i EU's nabolande inden 2030, (ii) en stærkere sammenkobling af elektricitetssystemer⁴⁶, (iii) energieffektivitetsbestræbelser og -foranstaltninger med fokus på bygninger og apparater og iv) politikker til håndtering af diffuse metanemissioner fra produktion, transport og anvendelse af fossile brændstoffer i overensstemmelse med den ramme, der er fastsat i EU's metanstrategi.

Ressourceeffektivitet, bekæmpelse af forurening og biodiversitet

I betragtning af urbaniseringstendenser, tab af biodiversitet, herunder skovrydning og jordforringelse, tab og fragmentering af naturtyper, stigende hav- og jordforurening og klimaændringernes indvirkning på ressourcer, navnlig adgang til vand, foreslår vi, at der fokuseres på **foranstaltninger til at beskytte og genoprette biodiversiteten**, både hav- og landbaseret, dyr og planter, samt på **bæredygtig vandforvaltning**, herunder spildevandsbehandling, genbrug af vand og effektiv anvendelse af vandforvaltning.

⁴⁴ F.eks. Middelhavsunionens regionale platform for forskning og innovation, som udpegede klimaændringer og vedvarende energi som hovedprioriteter for samarbejdet i de kommende år.

⁴⁵ International platform for bæredygtig finansiering.

⁴⁶ I The Mediterranean Master Plan 2020 of Electricity Interconnections indkredses 15 potentielle sammenkoblingsprojekter, og deres omkostninger og fordele vurderes.

Luftforurening er et udbredt problem i hele regionen, navnlig i tætbefolkede kystområder med koncentrationer af luftemissioner fra industri og transport og deponeringen deraf i havet. Dette har betydelige konsekvenser for sundhed, miljø og havrelaterede økonomiske aktiviteter, herunder fiskeri og turisme.

Støtteforanstaltninger vil omfatte oplysnings- og uddannelsesaktiviteter med henblik på at forebygge ureguleret bortskaffelse af affald og fremme bæredygtigt forbrug og bæredygtig produktion, udvikling af moderne faciliteter, der kan sikre genanvendelse og sikker bortskaffelse af affald, og reform af de lovgivningsmæssige, skattemæssige og institutionelle rammer for at mindske de forskellige typer forurening samt bæredygtig planlægning og forvaltning af arealanvendelse. EU vil fortsat samarbejde med landene i regionen inden for rammerne af Barcelonakonventionen om at træffe foranstaltninger til at reducere emissionsniveauerne fra søtransport, navnlig med henblik på at erklære Middelhavet for et emissionskontrolområde.

Bæredygtige fødevarer-systemer

Samarbejdet vil blive styrket med henblik på omstillingen til **bæredygtige fødevarer-systemer**, herunder bæredygtig forvaltning af landbrug, fiskeri og bevarelse af naturlige produktionsfaktorer for at styrke fødevarer-sikkerheden. Dette kan omfatte teknisk ekspertise i udformningen af politikker vedrørende landbrug og blå økonomi, støtte til agroøkologiske praksisser og fremme af intelligente landbrugs- og akvakulturkoncepter. Støtten til regional integration af markederne inden for rammerne af AfCFTA og Den Almindelige Kommission for Fiskeri i Middelhavet (GFCM)⁴⁷ om fiskeri og akvakultur bør styrkes, herunder udviklingen af fødevarer-værdikæder på kontinentalt plan.

Tiltag: Grøn omstilling: klima-, miljø- og energimodstandsdygtighed

- fælles bestræbelser på at strømline målene, bevæge sig i retning af grøn vækst og udvikle eller styrke sammenhængende, opnåelige og målbare klimaforanstaltninger, der er identificeret i de nationalt bestemte bidrag (NDC'er) og de nationale handlingsplaner på både regionalt og bilateralt plan
- styrkelse af det strategiske engagement for at støtte udviklingen af et finansielt system, der støtter investeringer i bæredygtig vækst og modstandsdygtighed over for klimaændringer, gennem et regionalt initiativ om bæredygtig finansiering i samarbejde med internationale finansielle institutioner
- styrkelse af det bilaterale engagement og målrettet bistand til støtte for storstilede investeringer i produktion af vedvarende energi og ren brint til både indenlandsk forbrug og eksport. I overensstemmelse med målene i jord til bord-strategien⁴⁸ støtte til udformning, investering i og gennemførelse af bæredygtige fødevarer-systemer fra produktion til forbrug med særlig vægt på fødevarer-sikkerhed, plante- og

⁴⁷ <http://www.fao.org/gfcm/about/en/>.

⁴⁸ "En jord til bord-strategi" (COM(2020) 381).

dyresundhed og -velfærd samt med henblik på at sikre regional fødevarerikkerhed

- fremme af initiativer vedrørende affaldshåndtering, herunder madspild og havaffald
- støtte til beskyttelse og genopretning af biodiversitet, herunder oprettelse af effektive og velforvaltede netværk af beskyttede kyst- og havområder
- støtte til bestræbelserne på at reducere emissioner, navnlig til hav- og kystmiljø, vand og luft
- fremme af bæredygtig anvendelse af naturressourcer som grundlag for omstillingen til en cirkulær økonomi.

Gennemførelse

EU vil anvende alle sine instrumenter til at sikre en effektiv, hurtig og skræddersyet udrulning af den nye dagsorden for Middelhavsområdet. Der vil blive taget hensyn til regionens mangfoldighed, interesser og behov. Politisk dialog med alle relevante interessenter vil fortsat være hjørnестenen i samarbejdet. Der vil blive lagt særlig vægt på det lokale plan for at sikre, at virkningerne af samarbejdet fordeles geografisk på en passende måde.

En løbende og fremadskuende dialog mellem EU og dets partnere vil sikre gensidigt fordelagtigt partnerskab og medejerskab under hensyntagen til den sociale dynamik og virkningerne af udfordringer og reformer. Vi vil stræbe efter skræddersyet, integreret tværsektorielt samarbejde, handels- og investeringspakker og -platforme, der udgør en troværdig reaktion på partnernes og EU's behov. **Niveauet for EU's finansielle støtte vil stå i et rimeligt forhold til de enkelte partners ambitioner og engagement** i fælles værdier, reformdagsordenen, herunder vedrørende regeringsførelse, og gennemførelsen heraf.

En markant styrket politisk dialog vil bidrage til at opbygge en fælles forståelse med partnerne i de sydlige nabolande. I den forbindelse foreslår vi regelmæssige møder mellem udenrigs- og sektorministre samt højtstående embedsmænd, mens der kan indkaldes til møder mellem stats- og regeringscheferne, når det er nødvendigt. Styrket koordinering vil udmønte sig i en bedre afstemning af holdninger på bilateralt og multilateralt plan.

Der vil fortsat blive gjort en indsats for at styrke det regionale, subregionale og interregionale samarbejde. Middelhavsunionens rolle er fortsat uundværlig. Desuden er det subregionale samarbejde tilpasset de særlige forhold i de forskellige subregioner i og uden for Middelhavsområdet. Effektive tilgange vil desuden kræve et bredere samarbejde med nabolande og -regioner. Den interregionale dimension er derfor vigtig. Vi er nødt til at øge samarbejdet mellem Nordafrika og Afrika syd for Sahara, også som trekantssamarbejde med EU. Der er også behov for at styrke sammenhængen mellem det, EU gør med de nordafrikanske partnere, og resten af det afrikanske kontinent. På samme måde er interregionalt samarbejde med Golfregionen og Det Røde Hav vigtigt. Øget samarbejde med regionale aktører og organisationer, navnlig Den Arabiske Liga, Den Afrikanske Union og relevante subregionale grupperinger, vil være af afgørende betydning. Pragmatiske initiativer baseret på variabel geometri bør undersøges for at støtte dem, der er villige til at gøre

yderligere fremskridt i samarbejdet om fælles Middelhavsgoder. Vi vil optrappe vores **klima- og energidiplomatiindsats** på både bilateralt og regionalt plan.

NDICI og EFSD+ vil være de vigtigste instrumenter for EU's samarbejde med partnerlande. Alle foranstaltninger vil følge princippet om "politik først". EU vil fremme fælles programlægning og Team Europe-initiativer på stedet på grundlag af de vellykkede erfaringer under den globale indsats mod covid-19-pandemien. EU vil tilskynde EU's medlemsstater, europæiske udviklingsagenturer og finansieringsinstitutioner samt andre donorer til sammen med partnerlandene at udvikle sammenhængende og komplementære tilgange til sektorspecifikke prioriteter. Den fremtidige europæiske finansielle udviklingsstruktur vil også bidrage til at maksimere EU's indsats.

Den nye dagsorden for Middelhavsområdet vil danne grundlag for udarbejdelsen af bilaterale politiske rammer, der er aftalt i fællesskab med partnerne⁴⁹, og den flerårige programmering under NDICI for perioden 2021-2027, der bygger på høringer med partnerlande og andre relevante interessenter. Erfaringerne fra tidligere programmer under naboskabspolitikken vil bidrage til at målrette fremtidige tiltag. EU-delegationerne vil medvirke til at fremme denne proces.

Den Europæiske Fond for Bæredygtig Udvikling Plus (EFSD+) under NDICI og dens innovative finansielle arkitektur vil gøre det muligt at **tiltrække investeringer fra den private sektor** i samarbejde med Den Europæiske Investeringsbank (EIB), Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling (EBRD), medlemsstaternes udviklingsbanker og internationale finansielle institutioner.

Desuden vil yderligere integration og udveksling mellem Middelhavets to kyster blive opnået ved yderligere at tilskynde til og lette partnernes deltagelse i EU-programmer i perioden 2021-2027.

EU vil også styrke sine strategiske meddelelser for at øge bevidstheden om de foranstaltninger, der træffes som led i den nye dagsorden for Middelhavsområdet. Kommissionen og den højtstående repræsentant vil samarbejde med vores partnere om at skabe mere robuste og befordrende rammer for yringsfrihed og støtte sunde informationsmiljøer. Gennemførelsen af foranstaltninger til bekæmpelse af desinformation og misinformation vil fortsat være et centralt aspekt af denne tilgang⁵⁰. EU og partnerne bør også sikre tilstrækkelig synlighed af vores politiske engagement og samarbejdsforanstaltninger på stedet, herunder gennem outreachinitiativer og offentlige diplomatiske initiativer.

⁴⁹ Fælles dokumenter, partnerskabsprioriteter eller tilsvarende er dokumenter, der fastlægger politiske og økonomiske reformdagsordener, der er vedtaget i fællesskab, og tilhørende gennemførelsesværktøjer. Fælles dokumenter vil fortsat udgøre rammen for den eksterne bistand under EU's flerårige finansielle ramme for 2021-2027.

⁵⁰ På grundlag af den fælles handlingsplan for bekæmpelse af desinformation (5. december 2018), handlingsplanen for europæisk demokrati (COM(2020) 790) og erfaringerne fra covid-19-pandemien vil EU's strategiske kommunikationsindsats blive forankret i europæiske værdier og principper.

Endelig vil denne dagsorden for Middelhavsområdet være retningsgivende for vores politik over for regionen, og EU vil regelmæssigt vurdere fremskridtene.